

Skrivelse

Datum
2025-06-30

Diarienummer
3.1.17-00798/2025

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Lägesrapport om marknadsläget i jordbrukssektorn den 30 juni 2025

Sammanfattning

Faktor	Senaste månaden	Senaste året
Världsmarknadspriser jordbruksprodukter	-0,8%	+6,0%
Världsmarknadspris för olja	+15%	-5%
Svensk produktion – animalier	Mjölk +2% Nötkött -14% Griskött +4%	Mjölk Oförändrat Nötkött -5,6% Griskött- +1,4%
Svenska produktpriser – vegetabilier	-1,0	-2,7%
Svenska produktpriser animalier	Oförändrat%	12,9%
Svenska produktionsmedelspriser	-0,8%	2,2%
Lönsamhet		Förbättring
Valutakurs SEK/USD	Förstärkning	+10%

Det säkerhetspolitiska läget har lett till oro på råvarumarknaderna men i takt med att läget åter stabiliserats har priserna fallit till i stort sett samma nivå som innan USA:s attack på iranska kärnenergiinstallationer. Marknaderna för jordbruksprodukter påverkades inte lika mycket av säkerhetsläget. Gynnsamma utsikter för de flesta odlingsområden på norra halvklotet har gjort att priserna för spannmål och oljeväxter har fallit under senare delen av juni. I EU-kommissionens senaste prognos bedöms relativt få områden i Europa vara påverkade av torka.

Vädret i Sverige har under den senaste månaden varit omväxlande med nederbörd och relativt låga temperaturer. Långtidsprognoserna pekar mot att vädret även i fortsättningen kommer att vara varierande med vandrande lågtryck från Atlanten. Det förutses inte perioder med extrem värme.

Växtodlingen i Sverige har i stora delar av landet gynnats av rådande väderlek under senare delen av maj och juni. Första skörden av vall är avklarad i Götaland och Svealand, generellt sett har avkastningen blivit bra. Övriga grödor har också haft en gynnsam utveckling hittills under växtperioden.

Mjölproduktionen har ökat under april 2025, däremot ligger nötköttsproduktionen kvar på en mycket låg nivå. Antalet semineringar av mjölkkor ligger på samma nivå 2025 som under 2024.

LRF:s gröna index visar på en fortsatt stor optimism bland jordbrukarna. Det är främst bland animalieproducenterna som man ser positivt på framtiden medan växtodlingsföretagen inte har samma framtidstro. Låga produktpriser och stigande priser för gödning påverkar lönsamheten i negativ riktning i växtodlingen.

Omvärldsfaktorer

Tilltagande spänning i Mellanöstern, särskilt efter den amerikanska attacken mot iranska kärnenergiinstallationer, ledde till oro på de internationella råvarumarknaderna. Oljepriset steg på kort tid med drygt 10 dollar per fat från 65 till 75 dollar per fat. Marknaderna för jordbruksprodukter påverkades i betydligt mindre omfattning. Redan efter några dagar kunde parterna enas om en vapenvila vilket ledde till att oljepriserna i stort sett föll till samma nivå som före krisen.

Den svenska kronan har försvagades mot dollarn i samband med att säkerhetsläget försämrades, därefter har kronan åter förstärkts. Kronan har försvagats något mot euron under den senaste månaden.

FAO:s livsmedelsprisindex har fallit med en procentenhet i maj 2025 jämfört med föregående månad. Priserna för mejeriprodukter och kött har gått upp medan priserna för vegetabilieprodukter har gått ner. Under det senaste året har livsmedelsprisindex stigit med sex procentenheter.

Priserna för spannmål och oljevaxter har under den senaste månaden främst påverkats av skördeutsikterna på det norra halvklotet. I flera stora odlingsområden, främst i USA och delar av EU, har vädret varit gynnsamt för grödornas utveckling. I de nordvästra delarna av EU och Östeuropa har det varit torrt under våren. Flera rapporter, däribland Mars Bulletinen från EU-kommissionen visar att läget har förbättrats i Europa under juni. Det är endast vissa områden i Frankrike, Belgien och Holland där det väntas mer omfattande skador på grund av torka. I södra Europa men även i de baltiska länderna finns goda förutsättningar för en bra skörd.

Priserna för spannmål och oljevaxter har gått ner till följd av gynnsamma skördeprognoser under senare delen av juni samtidigt som det säkerhetspolitiska läget har stabiliserats.

Världsmarknadspriserna på mejeriprodukter steg kraftigt i maj men under juni har priserna gått ner något.

KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) för maj 2025 har ökat med 2,3 procent på årsbasis, det är oförändrat jämfört med föregående månad. Priserna för

drivmedel har gått ner medan priserna för el har gått upp. Jämfört med maj 2024 har livsmedelspriserna ökat med 5,2 procent under de senaste månaderna har ökningstakten för livsmedelspriserna avtagit.

Nötköttproduktionen i EU har minskat med tre procent under årets tre första månader jämfört med samma period 2024. Sverige är ett av de länder i EU där produktionen minskat allra mest.

Vädersituationen

Vädret i Sverige under juni har varit varierande med omväxlande perioder med nederbörd och svalare väder och perioder med torrare och varmare väder. Det har inte noterats några extrema väderhändelser. SMHI:s långtidsprognos pekar mot att vädret kommer att förbli omväxlande med vandrande lågtryck som når Sverige från Atlanten. De största nederbördsmängderna väntas i de västra delarna av landet. Det väntas inte någon extrem värme.

Grundvattennivåerna är för årstiden mycket under det normala i stort sett från södra Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län och söderut i landet. Låga grundvattennivåer redan vid växtperiodens början kan innebära problem längre fram under säsongen om det regnar mindre än normalt och det behövs stora uttag av vatten för bevattning.

Produktion, priser och handel i Sverige

Hittills har vädret under växtperioden varit relativt gynnsam för grödornas utveckling, den torra och varma väderleken under april och inledningen av maj bedöms inte fått några mer långtgående negativa effekter. Mer nederbördsrik och svalare väderlek från mitten av maj har varit positiv för både spannmålen och vallen. Första skörden av vall bedöms ha givit normal eller över normal avkastning i de allra flesta områden av landet där skörden genomförts. I de nordligaste delarna av landet har dock första skörden av vall blivit mindre än normalt men det finns förhoppningar om en bra återväxt. Det finns goda förutsättningar även för en bra avkastning för spannmål, oljeväxter med flera grödor. Det rapporteras inte några anmärkningsvärt stora angrepp av sjukdomar och skadegörare på växterna.

Mjölkproduktionen i april 2025 ökade med två procent jämfört med samma period förra året. Slakten av grisar minskade med fyra procent i april 2025 och slakten av nötkreatur minskade med 13 procent jämfört med april 2024. Semineringarna av suggor har under årets fem första månader minskat med en procent, semineringarna av mjölkkor är oförändrade under årets tre första månader.

Ett av de ledande slakterierna höjde priset på livkalvar med en kr/kg i slutet av juni.

Produktprisstatistik i Sverige och EU

Jordbruksverkets producentprisstatistik omfattar tiden till och med april 2025. Producentpriserna, avräkningsprisindex, ökade under perioden april 2024 – april 2025 med 5,4 procent. Priserna för vegetabilieprodukter minskade med 2,7 procent och priserna för animalier ökade med 12,9 procent. Bland enskilda produkter ökade priset för frukt och bär med 35 procent, oljeväxter med 14 procent, mjölk med 23 procent, nötkött med 11 procent - och griskött med cirka fem procent. Priserna för korn föll däremot med 24 procent och priserna för ägg föll med 4 procent.

I senare led av livsmedelskedjan ökade priserna i livsmedelsindustriledet med 6,1 procent och KPI för livsmedel ökade med 4,2 procent. Livsmedelspriserna steg mer än KPI totalt sett.

De svenska producentpriserna för griskött ligger allra högst jämfört med övriga medlemsländer i EU. Trots stora prisökningar på nötkött i Sverige ligger det svenska producentpriset lägre än EU:s genomsnitt. I till exempel Irland har prisökningen varit dubbelt så stor som i Sverige. En stark prisutveckling för mjölk i Sverige har gjort att det svenska producentpriset för april 2025 ligger bland de allra högsta i EU.

Produktionsmedelspriser

Priserna för gödning det kommande växtodlingsåret har startat på en högre nivå än i fjol trots att råvarupriserna har gått ner. Osäkert läge i världen vad gäller villkor för handeln och de tullar som EU infört gentemot Ryssland och Belarus kan förklara högre priser. En starkare svensk krona har dämpat prisuppgången på gödning i Sverige.

Priserna för grisfoder sänktes under slutet av juni.

Produktionsmedelsprisstatistik Sverige

Jordbruksverkets prisstatistik omfattar perioden till och med april 2025. Produktionsmedelsprisindex har under perioden april 2024-april 2025 ökat med 2,2 procent. Bland enskilda produktionsmedel har priserna för energi fallit med 11 procent, gödningspriserna har gått upp med 26 procent och foderpriserna har gått upp med en procent.

Lönsamhet

LRF:s gröna index för andra kvartalet visar på fortsatt optimism bland jordbrukarna. Index som visar jordbrukarna syn på konjunkturutvecklingen ligger kvar på en oförändrat hög nivå. Animalieproducenterna har en betydligt mer optimistisk syn på framtiden jämfört med vegetabilieproducenterna.

Vegetabilieproduktionen påverkas i negativ riktning av förhållandevis låga avräkningspriser och höga produktionsmedelspriser.

Riksbanken sänkning av styrräntan från och med mitten av juni är positivt för i synnerhet de jordbrukare som nyligen startat sin verksamhet och de som genomfört stora investeringar.

I detta ärende har tillförordnade avdelningschefen Ann-Marie Karlsson beslutat. Frida Svensson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Bengt Johnsson, Lena Niemi Hjulfors och verksjuristen Sara Sundelius deltagit.

Ann-Marie Karlsson

Frida Svensson

Skrivelsen har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.